

Mohs mikrografik cerrahisi: Türkiye’de olsa ne olur, olmasa ne olur?

Mohs micrographic surgery: What if there is no Mohs micrographic surgery in Turkey?

Gonca Elçin

Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, Deri ve Zührevi Hastalıklar Anabilim Dalı, Ankara, Türkiye

Dermatoloji ile ilgilenen hemen herkes Mohs terimiyle bir şekilde karşılaşmıştır. Mohs mikrografik cerrahisi yüksek riskli melanom dışı deri kanserlerinin tedavisinde hem primer, hem de rekürren tümörler için en düşük nüks oranını sağlayan özel bir eksizyon yöntemidir, ancak Türkiye’de rutin olarak uygulanmamaktadır. Peki, Türkiye’de kaçımız yöntemi bizzat kendimiz uygulamakla ilgileniyoruz? İşte bu yazı özellikle dermatolojik cerrahi ile “ilgileniyorum” diyenler için kaleme alınmıştır.

Mohs mikrografik cerrahisi ilk olarak 1930 yılında Wisconsin Üniversitesi’nde bir genel cerrah olan Dr. Frederick Mohs tarafından tarif edilmiştir. Dr. Frederick Mohs bu yeni tekniği genel cerrahlarla ve deri kanseriyle ilgilenen diğer cerrahlarla da paylaşmasına rağmen, yöntemi öğrenmekle en çok dermatologlar ilgilenmiştir. Dr. Frederick Mohs bu durum ile ilişkili olarak şunları söylemiştir; “Deri kanseri de bir deri hastalığı olduğu için sıklıkla ilk olarak dermatologlar tarafından görülür. Dermatologlar deri kanserinin klinik ve mikroskopik tanısına son derece hakimdirler. Ayrıca dermatologlar nadir olmayarak geniş güvenlik marjini kullandığında yani sağlam deri gereksiz yere harcandığında bile tekrarlayan deri kanserlerine şahit olmaktadır. Bunları düşündüğümde dermatologların neden diğer uzmanlık alanlarından çok daha büyük bir hevesle yönetime ilgi duyduklarını anlayabiliyorum¹.”

Hedefi kanserin tamamını deriden uzaklaştırırken, kansere komşu sağlıklı deriyi maksimum oranda korumak olan Mohs mikrografik cerrahisi, bunun için mikroskopu, haritalamayı ve renklerle kodlamayı kullanmaktadır. Mohs mikrografik cerrahisini uygulayabilmek için gereken klinik ve girişimsel yetkinlikler şöyle sıralanabilir;

1. Eksizyonel biyopsi becerisi (temel dermatolojik cerrahi),
2. Melanom dışı deri kanserlerinin patolojisi (dermatopatoloji),
3. Eksizyon sonrası oluşan deri defektini onarma becerisi (ileri düzey dermatolojik cerrahi).

Yukarıda adı geçen ve dermatolojik cerrahiye ilgilendiren beceriler 2015 yılı Haziran ayında T. C. Sağlık Bakanlığı Tıpta Uzmanlık Kurulu tarafından onaylanan Deri ve Zührevi Hastalıklar Uzmanlık Eğitimi Çekirdek Müfredatı’nda “girişimsel yetkinlikler” başlığı altında yer almaktadır². Türk Dermatoloji Derneği’nin katkılarıyla, Tıpta Uzmanlık Kurulu Müfredat Oluşturma ve Standart Belirleme Sistemi III. dönem Deri ve Zührevi Hastalıklar Komisyonu bu sonucu elde etmiştir. Girişimsel yetkinlikler müfredatta lokal anestezi, tanısal girişimler, tedavisel girişimler ve estetik-kozmetik girişimler olmak üzere 4 başlık altında kategorize edilmiştir ve dermatologların uyguladıkları her türden girişimsel işlemleri içermektedir².

Elbette bu yazılı müfredatın gerçek hayatta uzmanlık öğrencilerimiz açısından bir karşılığı olması gerekiyor. Bununla ilişkili olarak Türk Dermatoloji Yeterlik Yürütme Kurulu’nun Eğitim Programlarını Geliştirme Komisyonu aracılığıyla 2016 yılı itibarıyla gerçekleştirmeyi planladığı bir proje var. “Beceri Okulu” adıyla hayat bulması beklenen bu projenin hedefi dermatoloji uzmanlık öğrencilerinin uzmanlıklarını almadan önceki dönemde katılacakları beceri okullarında girişimsel yetkinlikler başlığı altında yer alan girişimler açısından standart bir eğitimden geçmeleridir. Çok geniş bir yelpazesi olan girişimsel yetkinliklerimizin Deri ve Zührevi Hastalıklar uzmanlık eğitiminde hak ettiği şekilde yer bulabilmesi, uzmanlık öğrencilerimizin de sık sık dillendirdiği bir beklentidir³.

Yazışma Adresi/Address for Correspondence: Dr. Gonca Elçin, Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, Deri ve Zührevi Hastalıklar Anabilim Dalı, Ankara, Türkiye
Tel.: +90 532 402 66 99 E-posta: goncaelcin@gmail.com

*Türkderm-Deri Hastalıkları ve Frengi Arşivi Dergisi, Galenos Yayınevi tarafından basılmıştır.
Turkderm-Archives of the Turkish Dermatology and Venerology, published by Galenos Publishing.*

Son söz olarak bu editöryalin başlığındaki soruya gelecek olursak Mohs mikroskopik cerrahisi Türkiye’de olsa ne olur, olmasa ne olur? sorusuna yanıt verirken, yöntemin Türkiye’de uygulanabilir olmasının, dermatologların hastalarına verdikleri hizmetin kalitesini yükseltme çabalarının dermatolojik cerrahideki yansımaları olduğunu farketmemiz gerekir. Kanıtı dayalı tıp yüksek riskli melanom dışı deri kanserlerinin tedavisinde altın standart olarak Mohs mikroskopik cerrahisini işaret ettiği sürece, hizmet etmekle yükümlü olduğumuz biricik hastalarımızın iyiliği için yöntemin ülkemizde uygulanabilirliğini sağlamak “olmazsa olmaz” bir durumdur düşüncesindeyim.

Sevgi ve saygılarımla,
Prof. Dr. Gonca Elçin

Kaynaklar

1. Mohs FE. Origin and progress of Mohs micrographic surgery. Mohs micrographic surgery. 2. baskı. Ed. Snow SN, Mikail GR. Wisconsin, The University of Wisconsin Press, 2004; 3-13.
2. http://www.tuk.saglik.gov.tr/muf2.1/deri_ve_zuhrevi_hastaliklari/deri_ve_zuhrevi_hastaliklari_mufredat_v2.1.1.pdf.
3. Harbutluoğlu MK: Dermatoloji uzmanlık eğitimi. Turkderm 2009;43:1-2.